

Wolfgang Schäuble (Friburg de Brisgòvia, 1942), ministre de Finances alemany, critica la demanda dels EUA a Alemanya de reduir les exportacions i esbossa els seus plans sobre el marc d'insolvència per als estats europeus endeutats.

“Els EUA han viscut de diners manlevats durant massa temps”

Ministre Schäuble, us hi aveni, amb el vostre homòleg nord-americà, el secretari del Tresor Timothy Geithner?

—El senyor Geithner és un ministre excel·lent. Tenim una bona relació personal.

—**Tanmateix, Geithner critica constantment els funcionaris del govern dels països que aconseguen un superàvit d'exportació elevat per estimular les economies domèstiques. Es refereix a vosaltres, no?**

—Podria semblar que sí. Per aquest motiu li repetesc constantment que el seu punt de vista sobre aquesta qüestió em sembla erroni.

—**Amb tot, l'any passat el valor dels béns que Alemanya va vendre als Estats Units va excedir les importacions d'aquest país de gairebé 14.000 milions d'euros. No podeu entendre que al secretari del Tresor nord-americà el preocupa, això?**

—No, perquè des que vam introduir l'euro a Europa el factor determinant ja no és el comerç dels EUA amb Alemanya, sinó el comerç dels EUA amb la totalitat de països de la zona euro. I, respecte a aquesta qüestió, el balanç de comerç té tendència a equilibrar-se. De manera que, quin problema hi ha? Al cap i a la fi, nosaltres no ens queixem dels èxits d'exportació dels estats nord-americans individuals.

—**Però l'economia alemanya es beneficia del fet que la indústria alemanya s'ha centrat principalment**

en mercats estrangers i que els sous gairebé no han pujat des de fa anys. Els nord-americans troben que això és injust.

—Els èxits de l'exportació alemanya no són el resultat de cap manipulació de divisa, sinó de la millora de la competitivitat de les empreses. El model de creixement nord-americà, d'una altra banda, travessa una crisi greu. Els Estats Units han viscut de diners manlevats durant massa temps, han inflat el sector financer innecessàriament i han negligit les empreses industrials menudes i mitjanes. Els problemes dels Estats Units tenen moltes causes, però no cal cercar-les en el superàvit d'exportació alemany.

—**El govern dels EUA ho veu d'una altra manera. Vol que es redueixen les exportacions alemanyes als Estats Units una vegada hagen arribat a un cert límit. Cedireu davant la pressió?**

—Per a Alemanya, la proposta no és acceptable en cap circumstància. Si introduïrem unes mesures com aquestes restringiríem la competència internacional. Tanmateix, durant anys, juntament amb els nord-americans, hem cregut que calia obrir més el comerç mundial. Ens hauríem d'aferrar a aquest enfocament i, per exemple, continuar endavant amb la Ronda de Doha per a promoure el comerç mundial. Això estimularia el creixement global amb més eficàcia que no pas un acord bilateral sobre quotes.

—**La Reserva Federal dels EUA ha injectat a l'economia 425.000 milions d'euros en diners nous. Aquesta mesura estimularà l'economia com s'espera?**

—Dubte seriosament que tinga gens de sentit bombar quantitats il·limitades de diners als mercats. No hi ha falta de liquiditat a l'economia dels EUA, raó per la qual no admet l'argument que hi ha rere aquesta mesura.

—**Els EUA volen reduir d'aquesta manera el valor del dòlar per a poder vendre els seus productes a l'estranger amb més facilitat. A la vista de l'economia debilitada dels EUA, aquesta estratègia no és completament raonable?**

—No. Les decisions de la Reserva Federal comporten més incertesa a l'economia global. Fan més difícil d'aconseguir un equilibri raonable entre les economies industrialitzades i les emergents, i soscaven la credibilitat dels EUA respecte a la política fiscal. És inconsistent que els nord-americans acusen la Xina de manipular les taxes de canvi i després devaluïn artificialment la taxa de canvi del dòlar mitjançant la impressió de diners.

—**Els membres del G20 es van reunir no fa gaire a Corea del Sud per a discutir la condició de l'economia mundial dos anys després de la crisi financera i econòmica més greu des de la guerra. Quan va esclatar la crisi, la comunitat internacional va reaccionar amb una unanimitat sorprenent. Això no obstant, actualment molts països proven d'obtenir avantatges influint les seues taxes de canvi. Us preocupa una guerra de divises internacional?**

—No crec en actituds tan bel·ligerants, però és obvi que l'economia global es troba en una situació difícil. Reduir aquests dèficits és l'objectiu principal, tal com van decidir els països del G20 a la cimera de Toronto, on tothom, fins i tot els Estats Units, va acordar de reduir els dèficits a la meitat

fins el 2013. Hauríem de mantenir-nos fermes sobre aquestes decisions, i, si ho fem, serem capaços de frenar l'agitació dels mercats.

—**Fa poques setmanes, el Consell Europeu (organisme de la UE a Brussel·les que inclou els caps d'estat i de govern dels països membres) va decidir d'introduir un mecanisme de crisi nou per als estats sobreendeutats de l'euro. N'esteu satisfet, del resultat?**

—Les decisions del Consell són tot un èxit. Fa poques setmanes, molta gent va pronosticar que França no donaria mai suport a Alemanya en el compromís per un mecanisme de crisi europeu. A més, era impensable que els francesos volgueren canviar els tractats europeus per a fer-ho. Però, llavors, la cancellera [Angela] Merkel i el president [Nicolas] Sarkozy es van reunir a Deuille i van aconseguir un avanç històric en totes dues qüestions. Això s'adiu completament amb l'enfocament que sempre hem abonat als alemanys.

—**No és possible que cregueu això que dieu. Fins fa poc, Alemanya demanava sancions automàtiques per als països que violaven les normes d'endeutament de la zona euro. Aquesta demanda ara és fora de les negociacions.**

—A Europa, simplement no obtens sempre tot allò que desitges. L'acaparadora majoria de membres de la UE ha deixat clar que no acceptaria sancions automàtiques. La nostra resposta va ser que, en compte de lluitar per una cosa que hom no pot obtenir, intentariem aconseguir allò que és factible.

—**Això sona a art de governar suprem. Tanmateix, ara no hi haurà cap canvi en la situació del Consell Europeu, on els infractors i els organismes de control són idèntics, com ha dit Paul Kirchhof, ex-jutge constitucional. Els països que no controlen el seu pressupost ajuden a decidir quines sancions s'imposaran. Aquest no és el camí per aconseguir sancions efectives i ràpides.**

—No hi estic d'acord. En el futur, serà molt més fàcil de reforçar les sancions contra aquells que pequen de dèficit. També serem capaços de prendre accions preventives en una fase més primerenca del joc. A més a més, no es va potenciar exactament la posició ale-

PARLAMENT EUROPEU

“Europa sempre ha progressat quan França i Alemanya han pres la iniciativa”

manya quan el govern roig-verd [anterior coalició de centre-dreta del Partit Socialdemòcrata i el Els Verds que va governar entre el 1998 i el 2005], juntament amb el govern francès, va causar danys seriosos i duradors al pacte d'estabilitat i creixement afirmant que el pacte s'aplica a tothom, excepte als dos membres més importants.

—**Actualment, Alemanya ha acordat una extensió permanent dels milers de milions de paquets de rescat per a Grècia i Europa. Aquest preu no és massa elevat per a preservar la pau a la UE?**

—No, perquè vam crear un mecanisme de crisi amb què vam aconseguir la

petició més important: en el futur, els prestataris privats, és a dir, els bancs i els inversors financers, participaran en el joc quan un país ja no puga reparar els seus deutes. Aquells que acumulen primes d'alt risc en bons del govern també hauran de carregar aquest risc en el futur, quan la cosa vaja de veres. Aquest és un principi important: governs i inversors actuaran en el futur amb molta més prudència quan es tracte de deute públic nou.

—**Sona bé. Però les mesures hauran de ser aprovades pels governs individuals, d'una banda. I, d'una altra banda, no és gens clar com serà la participació dels inversors privats.**

PARLAMENT EUROPEU

“Desenvoluparem un mecanisme de crisi convincent per a la zona euro”

—Estem en procés d’elaboració dels detalls, en el govern alemany i a l’àmbit europeu. Avui, ja ha quedat clar que el nou mecanisme no s’aplicarà als deutes anteriors, sinó només als préstecs nous. Supose que en el futur tots els bons emesos per països de la zona euro inclouran clàusules que especifiquen exactament com s’aborden les reclamacions dels creditors en cas de crisi.

—Específicament, només recobran una part dels seus diners.

—En cas de crisi. Tanmateix, la Unió Europea no es va crear per a produir riquesa per als inversors financers. Jo m’imagine un procés de dues etapes. Si un país té dificultats financeres, la UE llançarà un programa d’austeritat i reestructuració, com va fer en el cas de

Grècia. En un primer pas, el venciment d’aquests bons que vencen en aquesta fase crítica es podria allargar. Si això no hi ajuda, en un segon pas, els inversors privats hauran d’acceptar una reducció de les reclamacions. En canvi d’això, rebran garanties sobre la resta.

—I qui dirigirà el procés? Una organització europea o el Fons Monetari Internacional (FMI), que ja van introduir els europeus durant la crisi grega?

—Per raons ben evidents, vam decidir en aquell moment que hi involucràriem l’FMI; i es va demostrar que era un bon enfocament. No hi ha cap altra institució a tot el món amb una quantitat d’experiència en reestructuració comparable, o amb una tan bona reputació

als mercats. Nosaltres també podem fer servir aquesta experiència en el futur mecanisme de crisi. Al cap i a la fi, hem de convèncer els mercats financers que les noves normes funcionen.

—També haureu de convèncer els vostres companys alemanys. Quan es va introduir l’euro, es va repetir que els contribuents no haurien de pagar mai els deutes dels altres països.

—Precisament perquè volem cridar al servei els contribuents alemanys tan poc com siga possible durant una crisi, és tan important una reorganització estructurada del deute que involucra els inversors privats. Però tothom hauria de reconèixer que el nostre interès principal és mantenir l’euro estable. Ningú no es beneficia de la moneda comuna tant com l’economia europea més important.

—A Jean-Claude Trichet, president del Banc Central Europeu, tampoc no l’ha convençut el vostre mecanisme de crisi. Tem que la possibilitat de perdre diners durant una crisi només espantarà els inversors.

—No hi estic d’acord. Desenvoluparem un mecanisme de crisi convincent per a la zona euro, que augmente la credibilitat de la moneda comuna a llarg termini. No podem aconseguir aquest objectiu si simplement estenem els rescats sense canviar les regles.

—Els mercats no n’estan vertaderament convençuts. L’expressió “Merkel crash” ja anava circulant la setmana passada, perquè els inversors privats tenen por dels riscos que els volen imposar els caps d’estat europeus.

—He de posar en dubte si el moviment dels mercats realment va ser una conseqüència de la presa de decisions de la nostra cimera. Hi ha una cosa més important: Europa sempre ha progressat quan França i Alemanya han pres la iniciativa. Això, precisament, demostraren Sarkozy i Merkel d’una manera efectiva, arribant a un acord sobre el mecanisme de crisi. Aquest és el senyal real provinent de la cimera de la UE més recent, i estic segur que aquest senyal arribarà als mercats tard o d’hora.

Michael Sauga
Peter Müller

Traducció de Blanca Juan